WOONWAGENBELEID GEMEENE BERNHEZE

Geachte voorzitter en leden van deze commissie,

De kwaliteit van de rechtsstaat en de rechtspositie van burgers staat de laatste decennia zwaar onder druk.

Deze laat zich – óók op gemeentelijk niveau - afmeten aan de wijze waarop onze raad (als hoogste gezag) omgaat met de rechten van woonwagenbewoners.

Om deze reden sta ik hier dan ook als vrijwilliger van de 'Rechtswinkel Bernheze'.

Vandaag staat op uw vergaderagenda (agendapunt 7):
'*Vaststellen Woonwagen- en standplaatsenbeleid gemeente Bernheze 2024*'

Woonwagenbeleid laat zich eeuwen lang kenmerken door: wegkijken, ontkennen, separeren, ontmoedigen, schaalvergroting, schaalverkleining, centraliseren, decentraliseren, weer centraliseren, discrimineren, etc…

De rechtspraak wijst de laatste decennia dit '***jo-jo- en wegkijkbeleid****'* telkens af: immers niet in overeenstemming met het *mensenrechtelijk kader*, onder meer geregeld in het '*Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens*' (Rome 1950).

In 2018 stelde het ministerie van BZK het
'*Beleidskader Gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid*' vast: dé basis om het lokale woonbeleid vast te stellen, ***waarbij gemeenten rekening moeten houden met de wensen van woonwagenbewoners.***

In uw "***woonvisie 2021 – 2026***" staat te lezen:
'*Deze woonvisie is inclusief: we hebben daarbij in ieder geval extra aandacht voor – onder meer - woonwagenbewoners*'.

Welnu:
Op 25 augustus 2022 (ruim twee jaar geleden…) vroeg een woonwagenbewoner van Bernheze – ***tevergeefs*** - aan onze gemeente om een mantelzorgwoning te mogen plaatsen op zijn standplaats voor de verzorging van zijn hoogbejaarde opa.

Reizigers zorgen voor elkaar, zéker voor hun ouderen!

Het door een woonwagenbewoner kunnen blijven wonen als woonwagenbewoner is een mensenrecht dat vele malen is erkend door rechterlijke instanties, laatst nog door de Rechtbank Den Haag, 29-05-2024,

'Verklaring voor recht dat de gemeente Den Haag in strijd handelt met het discriminatieverbod door het niet uitbreiden van het aantal woonwagenstandplaatsen in die gemeente en veroordeling van de gemeente om binnen vijf jaar na datum van dit vonnis de wachttijd voor een woonwagenstandplaats vergelijkbaar te hebben gemaakt met de wachttijd voor een grondgebonden (niet-gestapelde) sociale huurwoning'

Onderscheid tussen rechten van woonwagenbewoners en reguliere bewoners (ten aanzien van toewijzing van standplaatsen) is in strijd met art. 1. Grondwet, zo bepaalde deze Rechtbank.

Op 6 oktober 2022 richtte ik mij – namens een aantal woonwagenbewoners, woonachtig in Bernheze – schriftelijk tot uw college, in afschrift aan de voltallige raad, met het verzoek tot het toestaan van mantelzorgwoningen op woonwagenlocaties (overigens, hierop heb ik nooit enige reactie van raadsleden en college vernomen: burgerparticipatie…?!).

Het toestaan van mantelzorgwoningen op woonwagenlocaties doet werkelijk recht ***aan het wonen in een woonwagen binnen het mensenrechtelijk kader*** en is een uitdrukkelijke wens van woonwagenbewoners, waarmee u – als plaatselijke overheid – rekening moet houden! Zie eerder genoemd Beleidskader 2018 van BZK.

Inwoners van Bernheze van 55 jaar of ouder krijgen de mogelijkheid om vergunningsvrij bij een bestaand woonhuis een mantelzorgwoning te bouwen en te gebruiken.

Hierin mag - m.i. - geen onderscheid worden gemaakt tussen 'reguliere' bewoners en woonwagenbewoners!

Na mijn schrijven volgde een tijdrovende, energievretende, brief- en e-mail-wisseling tussen het college en mij en uiteindelijk tot een gesprek op 5 april 2023 (zes maanden later…) met wethouder Daandels, betreffende woonwagenbewoner en mij (inmiddels zo'n anderhalf geleden).

De heer Daandels gaf ons tijdens dat gesprek aan;

- dat hij geen reden zag om onderscheid te maken tussen het vergunningsvrij toestaan van mantelzorgwoningen voor reguliere bewoners en woonwagenbewoners,

- dat het college (nog) geen (nieuw) gemeentelijk woon-wagenbeleid aan de raad ter besluitvorming had voorgelegd,

- en dat hij de uitkomst van intergemeentelijk overleg wilde afwachten.

Omdat het daarna weer – oorverdovend - stil bleef, deed ik op 1 februari 2024 (zeven maanden later…) een schriftelijk verzoek om in te spreken voor uw commissie, maar dat werd door de agendacommissie afgewezen, '*omdat dit beleid op korte termijn op agenda van de raad, zou komen*'… overbodig, dus, dat inspreken…

Welnu, voor u ligt het nieuw vast te stellen '***Woonwagen- en standplaatsenbeleid gemeente Bernheze 2024***'.

Bepaald géén 'Habemus Papam' (géén witte rook), of moet ik zeggen 'Habemus Lex' (géén nieuwe - bevredigende – gemeentelijke regelgeving)?

Hierin wordt namelijk met géén woord gerept over het vergunningsvrij toestaan van mantelzorgwoningen op woonwagenlocaties, maar…

ook niet in de stukken behorende bij agendapunt 25, '***Opiniërende bespreking Woonzorg-visie Gemeente Bernheze 2024-2040***'.

Dit, ondanks dat genoemde wethouder mij in de loop der tijd had aangegeven dat dit 'meegenomen' gaat worden in het nieuw vast te stellen woonwagenbeleid en hij mij – vis-á-vis – geruststelde: dit komt goed!

Echter, zowel in het voorgestelde nieuwe woonwagenbeleid als in de 'Woonzorgvisie', mis ik dat vergunningsvrije mantelzorgwoningen op woonwagenlocaties zullen worden toegestaan.

Maar, dit is door de raad - alsnog - te repareren! Hierbij doe ik u dan ook een – wanhopige - oproep

1. Ik verzoek alle commissieleden dan ook om – hier en nu – een standpunt in te nemen over uw wens deze omissie al dan niet repareren en

2. de raad te verzoeken een motie in te dienen om deze reparatie te verwezenlijken.

   Aanvullende toelichting op deze motie zou kunnen zijn:
   - naasten van woonwagenbewoners willen hun behoeftige ouders / grootouders, etc. op de eigen standplaats verzorgen in een mantelzorgwoning,
   - binnen deze cultuur leeft deze behoefte nog sterker dan bij 'reguliere' inwoners,
   - en dat we dat als gemeentebestuur óók belangrijk vinden.

   Repareer dit schrijnend onrecht!

3. Wilt u er bij het college – via de raad – op aan te dringen om nu (eindelijk) knopen door te hakken, of dit nu wel of niet intergemeentelijk is afgesproken?

   Wij zijn een zelfstandige gemeente en onze raad heeft in dezen een eigen verantwoordelijkheid / bevoegdheid!

4. Mochten vigerende omgevingsplannen een beletsel vormen om te komen tot dit zo dringend gewenst beleid: wilt u dan aandringen op wijziging hiervan, zodat het toestaan van mantelzorgwoningen, voor **alle inwoners**, mogelijk wordt?

Dank voor uw aandacht en voor uw - te verwachten - inspanningen met betrekking tot deze kwestie.

Heesch, 17 september 2024.

Mart Kievits
Vrijwilliger Rechtswinkel Bernheze.